

SCÉNÁŘ

PŘÍBĚH ANNY LANGROVÉ, ROZENÉ PURM

Dobry den, pani ucitelky a skolaky. Ja se jmenuji Anna Langrova, narodila jsem se 1924.

Stalo se tak ve Varnsdorfu 1. listopadu pred vice nez 98 lety v tomto dome v dnešni Prašne ulici.

Dedecek pani Langrove, tovarnik Moritz Schnitzer, byl kromě uspešneho podnikani v textilnim prumyslu tež velkym propagatorem zdraveho životního stylu. Prý si k nemu pro lečebne rady přijel i spisovatel Franz Kafka.

Za hospodářské krize ve 30. letech pomahal svým zaměstnancům zmírnit těžkou životní situaci třeba tím, že na svých pozemcích zřídil zahrádky, kde si mohli přilepšit vypěstovanou zeleninou a ovocem.

A ne každej měl velkou zahradu. Můj děda jim dal kousek půdy a tam si mohli brambory pěstovat a mrkev, že byl hlad tenkrát, a ředkvičky, a děti pomáhaly záhony vypejst. My jsme se těšili, a když jsme dostali ředkvičku, jsme byli v sedmém nebi.

Maminkou pani Langrove byla Schnitzerova dcera Marta, která se po smrti svého prvního muže provdala za důstojníka a stíhacího pilota v bojích 1. světové války Ludwiga Purma. I oni provozovali ve Varnsdorfu před válkou své firmy.

Anna Langrová měla tři sourozence. Před válkou chodila pět let do této budovy tehdejší obecné školy, potom osm let navštěvovala místní gymnázium, kde i maturovala.

Byli jsme pyšni, hrdí na to a těšili jsme se do školy a milovali jsme pana učitele. Ta doba byla vážná, proti dnešnímu času chudá. Ale my jsme byly mladé děti, nám tom vůbec nevadilo, ono se to jinak neznalo, a tak jsme to braly, jak to je a byly jsme spokojeny a rádi a měly jsme od první třídy kamarádství, to bylo něco!

O předválečné situaci a nastupujícím fašismu v sousedním Německu se rodiče s dětmi nebavili, vnímala tedy spíše tíživou atmosféru.

Po vypuknutí války jim byl jakožto židovské rodině sebrán majetek. Nejstarší bratr odešel před nacisty do ciziny. Ona a její sestry musely na zemědělské práce do Saska.

Děda byl vegetarián a nechtěl, aby rodina jedla maso, já jsem taky nejedla maso. Když jsem byla v těch pracovních táborech a já jsem nechtěla ten chudej chleba s tím kolečkem salámu, tak si mysleli, já chci stávkovat. A když je bída, tak lidi jsou zlí, protože hlad bolí, zima bolí, když nemáš práci, to bolí. Přátelská strana

toho člověka, ta mizí. Ti lidi nejsou potom normální. To není hezký. A to všechno máme jako já za sebou.

V roce 1944 byla poslána do pracovního tábora poblíž Lipska.

A tak jsem byla v pracovním táboře v Sasku a najednou řekli ty, co měli maturitu jsou šikovni dost na frontu pomoci tam těm vojákům. Samozřejmě nikdo to nechtěl, ale já už jsem byla v Drážďanech ve vlaku, i s kamarádkama, ale najednou přišli a řekli: „Purm, Purm, to jméno Purm není tak často, běžte z vlaku. Já jsem byla smutná, že jsem od kamarádek musela pryč, já jsem nevěděla, co se stalo. Ale moji rodiče asi řekli, že nedovolej, abych ještě já šla na frontu. Tak to mě zachránili.

Po ukončení 2. světové války nebyli na rozdíl od většiny německých rodin z Československa odsunuti, neboť byli jakožto Židé sami nacisty pronásledováni.

Sotva jsme měli Hitlera z krku, tak se řeklo: „Volte číslo jedno, volte číslo jedno, kdo nevolí číslo jedno, ten nepatří mezi nás.“ Taková ubohá propaganda to byla.

Část širší rodiny přesto z Československa odešla do ciziny, protože jako Němci neměli v novém státě dobré vyhlídky. Po převzetí moci Komunistickou stranou Československa v roce 1948 byl jejím rodičům odňat důchod i textilní obchod. I ona byla několikrát vyšetřována StB.

Teď jsme tady měli komunismus, přišla dcera a řekla: „Jo, mámo, teď už máme takový ten komunismus, že jsme všichni stejní, ale za chvíli nebudeme potřebovat ani peníze, protože všechno, co tady je, to patří nám všem.“

Paní Langrová se provdala, vychovala tři děti, chodila do práce. Ve svých 50 letech se vzdala českého občanství a legálně se vystěhovala do tehdejší Spolkové republiky Německo. V Mnichově, kde žila, musela tvrdě pracovat.

Kontakt se svou vlastní nikdy neztratila. V 90 letech se rozhodla pro návrat za rodinou a přáteli do svého rodného města. Nyní bydlí u svého syna v penzionu Fontána a je nadále nesmírně čínorodá.

Ale já bych chtěla, aby omladina byla šťastná, a uvědomila si to, že žijete v demokratických časech, máme volnost, můžeme kamarádit s každým, jak chceme, jet, kam chceme, si vzít partnera, jak chceme, dělat, co se nám podaří, mít se rádi, přátelit, učit. Hezký je život, kdyby to tak zůstalo.

Zpracovali: Tereza Bechyňová, Andrea Homanová, Tereza Maštrlová, Leona Pánková a Jaroslav Sláma ze ZŠ Varnsdorf, Edisonova 2821, pod vedením paních učitelek Hany Vaňkové a Jindry Zíkové